

INNKALLING TIL MØTE I NASJONALPARKSTYRET FOR FULUFJELLET

Møtested: Telefonmøte

Dato: 23. februar 2015

Tidspunkt: kl. 08:30

Saksliste til vedtaksmøtet, saksinnstilling og saksdokumenter er vedlagt.

Eventuelt forfall meldes snarest til nasjonalparkforvalter, til: 41 43 19 90 eller epost: fmhehobk@fylkesmannen.no. Varamedlemmer kan delta på styremøtet, men har bare stemmerett når de fungerer for medlemmer som er fraværende.

Med hilsen

Henriette Othilie Bøe Kildahl
Nasjonalparkforvalter

Saksliste vedtakssaker

NP-sak	Type sak	Arkivsak
8/2015	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste, og valg av to personer til å underskrive protokollen	
9/2015	Valg av to personer til å underskrive protokollen	
Referatsaker		
10/2015	Vedtak truffet av forvalter – dispensasjon om ferdsel i Fulufjellet NP og Fregn NR.	
Vedtaksaker		
11/2015	Rapport om forenkling av utmarksforvaltninga	2014/8558-0
12/2015	Revidering av vedtekter for verneområdestyrene og stillingsinstruks for forvalter	2014/8558-0
Orienteringssaker		
13/2015	<ul style="list-style-type: none"> - Møtet med det faglig rådgivende utvalg 26. januar 2015. - Endring i styrets søknad til Miljødirektoratet om verdiskaping basert på naturarven. - Søknad fra styret til Miljødirektoratet om tilskuddsmidler til naturinformasjonssenter. 	
Drøftingssaker		
14/2015	<ul style="list-style-type: none"> - Tilbakemelding fra Destinasjon Trysil (DT) på invitasjon om å delta i faglig rådgivende utvalg. - Dato for neste møte med faglig rådgivende utvalg. 	

Arkivsaksnr: 2015/

Saksbehandler: Henriette Othilie Bøe Kildahl

Dato: 23.02.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Fulufjellet nasjonalpark	9/2015	23.02.2015

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet - Godkjenning av møteinnkalling og saksliste

Forvalters innstilling

Møteinnkalling og saksliste godkjent.

Behandling i møtet

Vedtak

Saksbehandler: Henriette Othilie Bøe Kildahl

Dato: 23.02.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Fulufjellet nasjonalpark	10/2015	23.02.2015

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet - Valg av to personer til å godkjenne protokollen

Forvalters innstilling

Saken fremmes uten innstilling.

Behandling i møtet

Vedtak

Arkivsaksnr: 2014/8558-0

Saksbehandler: Henriette Othilie Bøe Kildahl

Dato: 04.02.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Fulufjellet nasjonalpark	11/2015	23.02.2015

Høring – Rapport om forenkling av utmarksforvaltningen

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet støtter forvalters kommentarer og innspill til rapporten om forenkling av utmarksforvaltninga, og godkjenner dette som styrets høringsuttalelse.

Dokumenter i saken

1. Brev av 15.12.2015 fra det kongelige kommunale- og moderniseringsdepartementet.
2. Rapport – Forenkling av utmarksforvaltningen.

Saksopplysninger

En faggruppe nedsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) i samarbeid med Klima- og miljødepartementet (KLD) og Landbruks- og matdepartementet (LMD), har utarbeidet en rapport for å se på mulige forenklinger av utmarksforvaltningen i Norge.

Rapporten er nå sendt til aktuelle forvaltningsnivå og berørte organisasjoner på høring. Frist for innspill er satt til 27. februar 2015.

Faggruppens utgangspunkt var regjeringserklæringen fra Sundvollen, punkt 8 *Levende lokaldemokrati*, og hadde til hensikt at brukerne skal oppleve en vesentlig forenkling i forvaltning og saksbehandling, og at kommunene skal tildeles større ansvar og myndighet innen utmarksforvaltningen.

Det bes spesielt om synspunkter på om de foreslåtte tiltakene vil bidra til forenkling i utmarksforvaltningen, og om det er andre tiltak som er viktige å få belyst og gjennomført.

Rapportens innhold og forslag til forenklinger i utmarksforvaltningen

Utmarksforvaltningen i dag er komplisert og sammensatt, og en sak krever ofte behandling av flere instanser / forvaltningsnivå.

Kommunene har en rekke oppgaver etter for eksempel plan- og bygningslov, motorferdsellov, viltlov og lakse- og innlandsfiskelov. Noen kommuner har forvaltningsansvar for små verneområder, og de deltar i forvaltningen av de store verneområdene ved representasjon i verneområdestyrene. Videre er kommunene representert i villrein-nemndene, og de oppnevner representanter til fjellstyrene i statsallmenningene.

I arbeidet med forenkling av utmarksforvaltningen er en del fagområder unntatt – som kulturminner, motorferdsel og rovvilt. Tilsvarende er også geografiske områder som strandsonen langs kysten, Oslomarka og Finnmark holdt utenfor denne rapportens vurderingsområder av hensyn til andre pågående prosesser eller særordninger. Viktige tema som energiutbygging, mineralutvinning er også holdt utenom.

Dette innebærer at faggruppen har konsentrert seg om følgende områder:

- Forvaltning av verneområder
- Arealforvaltning utenfor verneområdene
- Naturoppsyn
- Samisk reindrift
- Fiske- og viltforvaltning (utenom rovdyrforvaltning)
- Villrein
- Friluftsliv
- Næringsutvikling
- Statsallmenninger

Faggruppen mener at det må gjennomføres flere typer forenklingstiltak for å bedre forholdene for brukerne i utmark. Tiltakene skal føre til at brukerne opplever at

- forvaltningsapparatet blir mer tilgjengelig
- forvaltningsprosessen blir enklere å forstå
- det blir lettere å få fremmet søknad
- bedre mulighet til å delta i beslutningsprosesser
- søknadsbehandling tar kortere tid

Faggruppen mener at organiseringen av den offentlige forvaltningen i utmarka må endres hvis en skal oppnå reelle forbedringer for brukerne. Aktuelle forenklingstiltak kan innebære at

- beslutningsmyndighet legges nærmere brukerne, for eksempel til kommunene
- forvaltningsoppgaver konsentreres til færre organer
- det fastlegges en tydeligere rolle- og ansvarsfordeling mellom forvaltningsorganer
- samordningen av ulike organers forvaltningsvirksomhet bedres
- dobbeltbehandling fjernes

Faggruppen foreslår en del prinsipper som bør legges til grunn for tiltakene:

- Faggruppen mener at flere oppgaver bør overføres til kommunene. De mener det vil bidra til at kommunenes rolle blir mer synlig og at kommunene ansvarliggjøres i

utmarksforvaltningen. Kommunene må ha arealmessig størrelse tilpasset naturressursene, spesielt der det er nasjonale og internasjonale forpliktelser.

- Kommunene må ha tilstrekkelig politisk og økonomisk handlingsrom der også roller og ansvar i utmarksforvaltningen er avklart.
- Relaterte oppgaver bør i størst mulig grad samles i ett forvaltningsorgan.
- Fylkesmannen bør ha ansvaret for statlig samordning, spisskompetanse og legalitetskontroll.

Det foreslås en rekke konkrete tiltak som kan føre til forenkling av utmarksforvaltningen.

- Kommunen bør overta forvaltningen av verneområdene som i sin helhet ligger i kommunene, samt flere fiske- og viltoppgaver. Det gis mulighet for delegasjon i verneområder. Rapporteringssystemer integreres i etablerte systemer.
- Det bør etableres strategiske utmarksstyrer med ansvar for store verneområder og villreinforvaltning i områder der det er villrein.
- Kommunene bør ha førstelinjeansvar for alle saker i utmarksforvaltningen, og det bør utarbeides en samlet IKT-løsning for brukerhenvendelser.
- Det bør bli en tydeligere rolle- og arbeidsdeling mellom SNO og forvaltningsmyndighetene. Fjelltjenesten bør overføres til SNO.

Kommunene må ha tilstrekkelig kapasitet, relevant kompetanse og distanse i forvaltningen og det foreslås igangsetting av kompetanseutviklingstiltak.

Ellers er det også fokus i fagrapporten på at det bør utvikles mer kunnskap om naturressursene for å gi en kunnskapsbasert forvaltning av utmarka.

Det kan noen ganger være vanskelig å finne en god balanse mellom demokrati, kvalitet og effektivitet. Det er viktig at forenklingstiltak ikke gjennomføres slik at de reduserer brukernes muligheter til å få informasjon, delta i behandlingsprosesser og påvirke saksutfallet.

Utmarksstyrer

Enkelte ressurser i utmarksområdene befinner seg i store sammenhengende naturområder og må forvaltes helhetlig på tvers av administrative grenser på kommune- og fylkesnivå. Dette gjelder særlig større verneområder, villrein og reindrift. Slike forvaltningsoppgaver er i dag lagt til verneområdestyrer, villreinnemder og fylkesmennene. Fylkeskommunene har etter plan- og bygningsloven ansvar for regionale planer for villreinens leveområder og for regionalt friluftsliv. Slike ressurser mener faggruppen at bør samles under *ett* organ på nivå over enkeltkommuner.

Følgende forslag er nevnt i rapporten:

- Verneområdestyrer og villrein-nemnder bør slås sammen til utmarksstyrer og overta de oppgavene som i dag hører til begge disse organene.
- Utmarksstyrene bør ha en strategisk rolle med avklarte oppgaver og kunne delegere myndighet til sekretariatet og kommunene.
- Utmarksstyret skal utarbeide nye forvaltningsplaner for de oppgaver og det området de har ansvar for.
- Utmarksstyret bør ha tydeligere ansvar for forvaltningsoppstyret ved å prioritere tydelig de oppgaver de ønsker gjennomført.
- Utmarksstyret bør være bredt sammensatt med et begrenset antall medlemmer. Grunneiere, næringsinteresser samt miljø- og friluftinteresser bør være representert i

samtligte styrer. Villreininteresser eller reindrift bør være representert der dette er relevant. De fleste utmarksstyrene vil ha forvaltningsansvar for områder som ligger i mange kommuner. Siden styrene skal ha et begrenset antall medlemmer, vil dette trolig innebære at ikke alle kommuner er representert til enhver tid.

- Styret bør oppnevnes av Miljødirektoratet etter forslag fra kommunene.
- Sekretariatet bør legges til fylkesmannen, som også bør ivareta det formelle arbeidsgiveransvaret til styrets sekretær/forvalter. En slik løsning vil gi utmarksstyrene tilgang til den kapasitet og kompetanse som fylkesmannens stab har innen miljø, areal, juss og landbruk. Utmarksstyrene bør ha ansvaret for utlysning, ansettelse og stillingsinstruks for sekretariatet.

Videre har faggruppen en del tiltak som berører SNO`s rolle:

- Det bør utvikles en tydeligere rollefordeling mellom SNO og forvaltningsmyndighetene ved at forvaltningsmyndighetene får tydeligere ansvar og mer myndighet til å prioritere kan-oppgavene.
- Fylkesmannen har ansvaret for koordinering av bestillinger fra samtligte forvaltningsmyndigheter. SNO utfører kan-oppgaver etter bestilling fra fylkesmannen.
- SNO bør ha ansvar for oppsyn og kontroll i utmarksområder, blant annet med sikte på å forebygge miljøkriminalitet (skal-oppgaver).
- SNO bør ha en sterkere regional organisering, og dette leddet bør være part i bestillingsdialogen med fylkesmennene. Det bør utredes nærmere om mulige løsninger på regionalt nivå.
- De offentligrettslige oppsynsoppgavene som ligger under Fjelltjenesten, bør overføres til SNO, jf. sammenslåingen av Fjelltjenesten i Finnmark og SNO.

I forbindelse med en foreslått gjennomgang av fjelloven bør de offentligrettslige oppsynsoppgavene som Fjellopsynet utfører i medhold av fjelloven, vurderes lagt til SNO.

Vurdering

Rapporten om forenkling av utmarksforvaltningen er utarbeidet i perioden juli – november 2014, og har derfor tatt vekk en del tunge temaer/oppgaver. Det er derimot svært viktig at også disse tas med når en helhetlig endring av utmarksforvaltningen vurderes. Det gjelder spesielt motorferdsel og kulturminner.

Tidspunktet for å gi innspill til endringer i oppgavene knyttet til utmarksforvaltningen er både uheldig og heldig, sett i lys av den pågående kommunereform- prosessen. Det er vanskelig å vurdere oppgavefordelingen i utmarksforvaltningen før vi har bedre kunnskap om den endelige kommunestrukturen. Det er svært viktig at kommunene både har tilstrekkelig kunnskap og ressurser til å påta seg flere oppgaver lokalt. Forvalteren mener likevel at tydeliggjøring av kommunene som førstelinjetjeneste for all utmarksforvaltningen vil gjøre det enklere for brukerne, men krever kompetanse og god samordning med bl.a. utmarkstyrene. Om dette vil fungere i praksis er vanskelig å si, men en skal ha inngående kunnskap om hvordan en søknad skal behandles; hvilke lovverk den skal behandles etter og hvilke forvaltningsorgan som er berørt av saken for at dette skal fungere godt. En slik ordning krever at de som sitter i mottaket i kommunen har svært god kunnskap om ulike lovverk, også lovverk der kommunen selv ikke er myndighet.

Om sammenslåing av verneområdestyrer og villreinnemder

Utover et litt uheldig tidspunkt for å vurdere mulige forenklinger i forvaltningen av utmarka, er mange av forslagene til endringer som berører verneområdeforvaltningen positive. Forvalteren tror at etablering av utmarksstyrer i verneområder der det lever villrein/rein både innenfor og utenfor verneområdene kan bidra til bedre samordning og forståelse for villrein/rein i verneområdene.

Om sammensetningen av utmarksstyrer

Det foreslås i rapporten at utmarksstyrene bør være bredt sammensatt med et begrenset antall medlemmer. Videre i rapporten står det at grunneiere, næringsinteresser, samt miljø- og friluftsjnteresser bør være representert i utmarksstyrene. Dette innebærer at man vektlegger et partssammensatt styre, framfor et politisk sammensatt styre slik det er i dag. I henhold til rapporten heter det at ikke alle kommuner vil være representert i styret til en hver tid. Dette innebærer en svekkelse av kommunenes ansvar og myndighet i forhold til dagens situasjon.

Forvalteren mener at utmarksstyrer som skal forvalte nasjonale interesser, som verneområder og villrein, bør være politisk valgte organ basert på representanter fra kommunen. Disse vil representere alle ulike interesser i området, samtidig som de er vant til å balansere ulike verdier og hensyn. Utvalg som er partssammensatt vil gi et mindre demokratisk system, det vil lettere oppstå skjevheter eller polarisering i utvalget, og det vil oftere oppstå habilitetsproblemer. Slike utfordringer vil kunne føre til konflikter og er heller ikke i tråd med forutsetning om distanse i forvaltningen. Det vises til erfaring med partssammensatte utvalg innen naturforvaltningen fra tidligere (eks. rovviltutvalg), og med bakgrunn i de relativt dårlige erfaringene gikk man over til politisk sammensatte utvalg/nemnder.

Dagens ordning med faglig rådgivende utvalg, bestående av grunneiere, næringslivsinteresser samt miljø- og friluftsjnteresser, skal være med på å sikre samhandling mellom forvaltningsmyndigheten og ulike brukerinteresser i verneområdene. Dette sikrer at brukerinteressene får en innflytelse på forvaltningen, men også at forvaltningen blir demokratisk styrt gjennom verneområdestyrenes vedtaksmyndighet. Den lokale forvaltningsreformen med innføring av verneområdestyrer er ny. Reformen ble vedtatt i 2010 og de lokale styrene har i løpet av de seneste fem årene kommet til. De siste i 2014. Riksrevisjonens rapport fra 2014 slår fast at det er for tidlig å gjennomføre en evaluering av reformen. Det vil være uheldig å legge om systemet såpass grunnleggende som det foreslås i rapporten før reformen har fått virke noen år, og ei skikkelig evaluering er på plass.

Om sekretariatsfunksjonen/forvaltere – forholdet til utmarksstyret og Fylkesmannen

Rapporten foreslår at sekretariatet for utmarksstyrene legges til Fylkesmannen, som også skal ivareta det formelle arbeidsgiveransvaret for styrets sekretær/forvalter. Samtidig heter det at styrene bør ha ansvar for ansettelse og stillingsinstruks for sekretariatet.

Forvalteren tror det blir en uheldig rolle- og ansvarsfordeling når styret skal foreta ansettelsen av sekretariatet, men Fylkesmannen skal ha arbeidsgiveransvaret. Forvalteren viser til det nylig utsendte høringsbrevet fra Miljødirektoratet om endringer i instruksen for verneområdeforvalter, som også omhandler forholdet mellom verneområdestyrer, forvalter og Fylkesmannen. *Direktoratet skal veilede, trekke opp faglige rammer og avklare forvaltningsmessige spørsmål. Forvalteren skal ha tett dialog med Miljødirektoratet om*

avklaring av tilrettelegging og skjøtselstiltak. Fylkesmannens rolle vil være blant annet å ha personalansvaret, drive økonomiforvaltning, holde kontor og arkivtjenester.

Verneområdeforvalterne lønnes imidlertid over embetets driftsbudsjett. Forvalteren mener at dagens ordning der Fylkesmannen som arbeidsgiver er ansvarlig for utlysning og ansettelse av sekretariat, med nært samarbeid med styret, er mest ryddig og hensiktsmessig ovenfor styret og forvalter. Det kan oppstå en uklar rettslig situasjon for den som tilsettes når det gjelder arbeidsforholdet, og det kan oppstå uklarheter omkring hvilket ansvar og myndighet hhv styret og Fylkesmannen har med hensyn til den enkelte forvalters rettigheter og plikter. Dette gjelder for eksempel lønnsfastsetting og -utvikling, omorganiseringer, oppfølging av arbeidsmiljøloven/tjenestemannsloven, statlig personalpolitikk mv.

Mange verneområdeforvaltere sitter i dag faglig isolert på forvaltningsknutepunkt med varierende grad av personer med fagkompetanse som kan benyttes i verneområdeforvaltningen. Ved etablering av utmarksstyrer bør det derfor legges til rette for at mer faglig og relevant kompetanse samles. Forvalteren tror at et felles sekretariat som er ansatt hos Fylkesmannen med tilgang til embetets samla fagkompetanse (landbruk, miljø, plansaker, juridisk kompetanse mv.) vil gi det beste grunnlaget for en god og helhetlig forvaltningen av verneområder og villrein. Det at forvalteren er tilknyttet Fylkesmannen vil også gi større grad av fleksibilitet og robusthet ved sykefravær, permisjoner og opphør av arbeidsforhold, og ikke minst gir det større muligheter for overføring av kunnskap.

Om SNO

Når det gjelder SNO i våre verneområder er det etablert SNO oppsyn på Drevsjø med hovedansvar for Femundsmarka og Gutulia. Denne personen har imidlertid oppsynsansvar for alle verneområder i Hedmark. I praksis blir det derfor ofte få mulighet til å følge opp med tilstedeværelse i Fulufjellet. En overføring av de offentligrettslige oppsynsoppgavene hos Fjelloppsynet til SNO bør innebære mer ressurser til SNO. Slik oppsynet er nå synes det noe fragmentert med tjenestekjøp fra fjellstyrer og ulike private aktører, og lite nærvær av tilsatte ved SNO.

En regionalisering av SNO vil virke positivt slik at det blir enklere for verneområdestyrene å ha en god dialog med de som tildeler ressurser og foretar prioriteringer internt i SNO. Forvalteren er enig i at det bør bli en tydeligere arbeids- og rollefordeling mellom forvaltningsmyndigheten for verneområder og Statens naturoppsyn. Forvaltningsmyndigheten bør få et entydig ansvar for skjøtsel, informasjon- og tilretteleggingstiltak. Prosessen og ansvarsfordelingen kan forenkles vesentlig ved at verneområdeforvaltningen søker Miljødirektoratet direkte om midler til informasjon, skjøtselstiltak og aktiviteter, og får tildelt et budsjett ut i fra innmeldte behov. Slik praksis er i dag, er bestillingsdialogen via SNO en omstendelig og etter forvalters oppfatning tidkrevende prosess. Det er også uheldig at det ikke ligger til forvaltningsmyndigheten å følge opp og prioritere bruk av ressursene for alle tiltak som skal foregå innenfor verneområdene underveis gjennom året.

Arkivsaksnr: 2014/8558-0

Saksbehandler: Henriette Othilie Bøe Kildahl

Dato: 12.02.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Fulufjellet nasjonalpark	12/2015	23.02.2015

Revidering av vedtekter for nasjonalpark- og verneområdestyrene - samt stillingsinstruks for forvalter

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet støtter forvalters kommentarer til endringene i vedtekter for nasjonalparkstyret og stillingsinstruks for forvalter, og godkjenner dette som styrets høringsuttalelse.

Innspill til mulige saker som kan delegeres til forvalter er: bagatellmessige tiltak i tråd med verneforskriftens dispensasjonshjemler og vedtatte forvaltningsplaner.

Dokumenter i saken

1. Brev av 18.12.2014 fra Miljødirektoratet om revidering av vedtekter for styrene og stillingsinstruks for forvalter.
2. Utkast til nye vedtekter for verneområdestyrene.
3. Utkast til ny stillingsinstruks for forvaltere.

Saksopplysninger

I brev av 18.12.2014 ber Miljødirektoratet om tilbakemelding på utkast til nye vedtekter for verneområdestyrene og ny stillingsinstruks for forvalter.

Bakgrunnen for å gjøre endringer i vedtekter og stillingsinstruks var å tydeliggjøre forholdet mellom verneområdestyrene, forvalteren og Fylkesmannen. Vedtektene skal også tydeliggjøre ansvaret til de samiske oppnevnte representantene, og styrets rolle i forbindelse med

verdiskaping knyttet til verneområdene. Det er også bedt om at valgperioden for de samisk oppnevnte representantene skal følge Sametingets valgperiode. Videre er direktoratet også bedt om å vurdere om det kan være aktuelt å åpne for at styrene kan delegere ytterligere oppgaver til forvalter, samt at stillingsinstruksen for forvalter er revidert for å tydeliggjøre forvalterens plikter som følge av styrets instruksjonsmyndighet og styringsrett.

Nasjonalparkstyret bes om å gi tilbakemelding på om utkast til vedtekter og stillingsinstruks er tydelige og dekker de forhold som styrene og forvalter berøres av i forvaltningen. Videre åpnes det for innspill om flere oppgaver som med fordel kan delegeres til forvalter.

Miljødirektoratet tar sikte på at vedtektene og stillingsbeskrivelsen for forvalter blir tatt opp som tema på den planlagte nasjonalparkkonferansen i april 2015, og at vedtekter og stillingsbeskrivelse vedtas endelig etter konferansen.

Frist for merknader og innspill er 15. mars 2015.

Vurdering av foreslåtte endringer i nasjonalparkstyrets vedtekter

Forvalters vurdering står i kursiv.

1. STYRETS MYNDIGHET (PUNKT 2)

Styrets myndighet i pkt. 2 utvides til å opptre som en juridisk person med myndighet til å inngå avtaler og påta seg forpliktelser innenfor de økonomiske rammene styret disponerer.

Forvalter mener at det er en uryddig ordning å gi styret myndighet til å opptre som en juridisk person som bl.a. kan påta seg økonomiske forpliktelser, mens Fylkesmannen sitter med økonomi- og budsjettansvaret. Styret sitter ikke med oversikt over de til en hver tid medgåtte utgifter da det er Fylkesmannen som håndterer all økonomi. I tillegg kreves det at styret har tilstrekkelig kompetanse om økonomireglementet for staten slik at de ikke inngår avtaler i strid med forskriften om offentlige anskaffelser.

2. NASJONALPARK/VERNEOMRÅDE SEKRETARIAT (PUNKT 6)

Pkt. 6 tydeliggjør og avklarer forvalterens rolle og funksjon i forhold til styret, og hvilket lovverk som skal forvaltes. Det er lagt større vekt på helhetlig forvaltning på tvers av administrative grenser. Pkt. 6 omhandler også styrets mulighet til å delegere myndighet til forvalter vedrørende dispensasjonsbestemmelser om ferdsel og motorferdsel.

Aktuelle områder for delegering kan være mindre bagatellmessige tiltak, som for eksempel fasadeendring, mindre byggearbeider som riving og gjenoppbygging av uthus.

I pkt. 6 er det tydeliggjort at styret disponerer forvalters arbeidstid, men at overtid må avtales særskilt med Fylkesmannen, eventuelt dekkes med midler som styret selv disponerer.

Dette sikrer styrene kontroll over forvalters kapasitet (tid), og sikrer at forvalter bruker sin tid på oppgaver innenfor verneområdene. Forvalter mener likevel det er uheldig at stillingsinstruksen ikke åpner opp for at Fylkesmannen, i dialog med styret, kan

disponere forvalters ledige kapasitet. Det kan oppstå perioder der forvalter har mer ledig kapasitet på grunn av begrensede midler til tiltak innenfor verneområdet. Eventuell ledig kapasitet hos forvalter kan f.eks. benyttes til å arbeide med andre verneområder Fylkesmannen har forvaltningsansvar for og som ligger i nærheten av områdene styret i dag forvalter.

3. OM MØTENE I NASJONALPARK-/VERNEORMÅDESTYRET (PUNKT 7)

Pkt. 7 omfatter møtene i styret. Her er krav til antall styremøter økt fra 2 til minst 4 møter i året.

Dette er en positiv endring som gir brukerne forutsigbarhet for saksbehandlingstid ved søknader.

4. STYRETS OPPGAVER (PUNKT 8)

Pkt. 8 omhandler styrets oppgaver og her er det en del nye momenter. Ansvar for helhetlig forvaltning og internasjonale forpliktelser er tatt inn i innledningen. Videre skal forvaltningsplanen inneholde en flerårig tiltaksplan og en besøksstrategi. Aktuelle tiltak skal være i tråd med styredokumenter som forvaltningsplan, tiltaksplan og besøksstrategi. Styret kan som forvaltningsmyndighet legge til rette for verdiskaping innenfor verneområdene i tråd med vernets bestemmelser, men skal ikke opptre som næringsaktør. Styret har hovedansvar for informasjonstiltak, og dette skal være i samsvar med Miljødirektoratets merkevarestrategi.

En klargjøring av styrets oppgaver til å omfatte oppgaver knyttet til besøksstrategi og verdiskaping oppfattes som positivt i forhold til styrets engasjement i arbeidet. Dette forutsetter imidlertid mer ressurser til utviklingsarbeid, skjøtsel og tilrettelegging i verneområdene. Samt en styrking av mulighetene for å følge den naturfaglige utviklingen i verneområdene med hensyn til påvirkninger som berører verneformålet.

Under pkt 8.4. Grensemerking og informasjon er følgende tatt ut: «Førstegangsmerking av et nytt verneområde utføres av Jordskifte oppdrag av Fylkesmannen».

Standardisert merking av verneområder, er noe som bør gjennomføres samtidig med at nye verneområder opprettes. Fylkesmannen har ansvaret for oppretting av nye verneområder, og merking av verneområder bør gjøres som en del arbeidet med etablering av nye verneområder. Det forutsettes også egnet kompetanse i forhold til gjennomføring av merking, samt god kart- og geodatakompetanse. Arbeidsoppgavene knyttet til førstegangsmerking av verneområdene bør derfor fortsatt tilligge fylkesmannen. Men det forutsettes at arbeidet utføres i nært samarbeid med den lokale forvaltningen, i den grad det må gjennomføres justeringer og lokale tilpasninger ved grensemerkingen.

Videre er styrets ansvar ved brudd på verneforskriftene beskrevet i pkt. 8.5 blitt mer presis i forhold til eksisterende vedtekter. Plikt til å orientere om vedtak og registrering av vedtak etter verneforskriftene i miljøvedtaksregisteret er tatt inn i pkt. 8.6.

Det er positivt med tydeliggjøring av styrets ansvar og oppgaver, samt at registrering i miljøvedtaksregisteret sikrer at interesseorganisasjoner og allmenheten har tilgang til vedtak.

5. KLAGEADGANG OG KLAGEMYNDIGHET (PUNKT 12)

Klagemyndigheten er nå foreslått flyttet fra Klima- og miljødepartementet til Miljødirektoratet, det samme gjelder punktene om instruksjon, tilbakemelding av delegert myndighet og omgjøring av vedtektene.

Det vurderes å være en positiv endring med tanke på raskere behandlingstid i klagebehandlinger, men den politiske muligheten til å påvirke en klagebehandling svekkes.

Vurdering av forslag til endringer i stillingsinstruks for forvalter

Stillingsinstruksen beskriver nærmere forvalters oppgaver og skal være i tråd med vedtektene.

Forvalters vurdering står i kursiv

1. FORVALTERENS ROLLE

Forvaltningsressursene knyttes sterkere til verneområdestyret, tidligere beskrivelser om at ledig kapasitet kan benyttes til andre oppgaver hos Fylkesmannen er tatt ut.

Presiseringen om at det er verneområdestyrene som disponerer forvalters tid og kapasitet i sin helhet innenfor verneområdene som styret forvalter er positivt. Det er likevel uheldig at stillingsinstruksen ikke åpner opp for at Fylkesmannen, i dialog med styret, kan disponere forvalters ledige kapasitet. Det kan oppstå perioder der forvalter har mer ledig kapasitet på grunn av begrensede midler til tiltak innenfor verneområdet. Eventuell ledig kapasitet hos forvalter kan da f.eks. benyttes til å arbeide med andre verneområder Fylkesmannen har forvaltningsansvar for og som ligger i nærheten av områdene styret i dag forvalter.

Fylkesmannens rolle ovenfor forvalteren vil være blant annet å ha personalansvaret, drive økonomiforvaltning, holde kontor og arkivtjenester. For å sikre en kunnskapsbasert forvaltning skal forvalter være en del av, og kunne bruke det samlede kompetansemiljøet hos Fylkesmannen. Forvalteren skal ha faglig tett kontakt med, og skal kunne bruke naturforvaltningskompetansen hos Miljødirektoratet. Direktoratet skal veilede, trekke opp faglige rammer og avklare forvaltningsmessige spørsmål. Forvalteren skal ha tett dialog med Miljødirektoratet om avklaring av tilrettelegging og skjøtselstiltak. Videre er god kontakt med grunneiere og andre aktører med interesser i verneområdene vektlagt, og da gjennom bruk av det rådgivende utvalget. På samme måte børe kontakt på tvers av kommune og fylkesgrenser ivaretas gjennom det administrative kontaktutvalget.

Mange verneområdeforvaltere sitter i dag faglig isolert på forvaltningsknutepunkt med varierende grad av personer med fagkompetanse som kan benyttes i verneområdeforvaltningen. Det er derfor viktig med faglig tett kontakt også med Fylkesmannen for å ha tilgang til embetets samla fagkompetanse innen landbruk, miljø, plansaker, juridisk kompetanse mv. Dette vil gi det beste grunnlaget for en god og helhetlig forvaltningen av verneområder. Det at forvalteren har tett faglig dialog og er tilknyttet Fylkesmannen vil også gi større grad av fleksibilitet og robusthet ved sykefravær, permisjoner og opphør av arbeidsforhold, og ikke minst gir det større muligheter for overføring av kunnskap.

2. FORVALTERENS OPPGAVER

Arbeidet med førstegangsmerking av verneområdene er flyttet fra Fylkesmannen til forvalter.

Standardisert merking av verneområder, er noe som bør gjennomføres samtidig med at nye verneområder opprettes. Fylkesmannen har ansvaret for oppretting av nye verneområder, og merking av verneområder bør gjøres som en del arbeidet med etablering av nye verneområder. Det forutsettes også egnet kompetanse i forhold til gjennomføring av merking, samt god kart- og geodatakompetanse. Arbeidsoppgavene knyttet til førstegangsmerking av verneområdene bør derfor fortsatt tilligge fylkesmannen. Men det forutsettes at arbeidet utføres i nært samarbeid med den lokale forvaltningen, i den grad det må gjennomføres justeringer og lokale tilpasninger ved grensemerkingen.

Punktene om at forvalter sammen med styret skal vurdere behovet for informasjonstiltak og bidra til å holde rettighetshavere informert om forvaltningen er fjernet. I stedet er det presisert at forvaltningsplanen skal inneholde flerårige tiltaksplaner og en besøksstrategi som skal beskrive behovet for informasjons- og tilretteleggingstiltak.

Informasjonsarbeid og kontakt med brukergruppene vurderes å være en viktig del av forvalters arbeid. Dersom dette ikke fanges opp på annet vis gjennom forvalter og verneområdestyrets arbeid med merkevarestrategi og besøksforvaltning, må det tas inn som et punkt i instruksen.

Arkivsaksnr: 2015

Saksbehandler: Henriette Othilie Bøe Kildahl

Dato: 18.02.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Fulufjellet nasjonalpark	13/2015	23.02.2015

Orienteringssaker

- Det ble avholdt møte i faglig rådgivende utvalg den 26. januar. Representantene i utvalget ble bedt om å komme med innspill til forvaltningsplanen. Innspillene vil bli lagt frem til behandling for nasjonalparkstyret ved en senere anledning.
- Under styremøtet 14. januar 2015 vedtok styret, i sak 4/2015, at de ville søke om midler av Miljødirektoratet til naturfaglig kompetanseheving i reiselivsvirksomheter og til tiltak for å forbedre samarbeidet mellom naturforvaltning, næring og lokalsamfunn. Det ble videre vedtatt at styret gjennomfører tiltaket gjennom å arrangere et arrangement i Ljørdalen. Styret har imidlertid gjort endringer i søknaden til Miljødirektoratet pga. nye opplysninger om at Länsstyrelsen i Dalarna trolig vil starte arbeidet med å innhente informasjon om natur- og kulturarven i og rundt Fulufjellet. Med tanke på planene om et samarbeidende interreg-prosjekt med den svenske forvaltningen vil styret ha behov for medler til å fremskaffe informasjon om natur- og kulturarven i og rundt den norske siden av Fulufjellet. Med dette som bakgrunn har styret nå søkt om midler til sistnevnte tiltak fremfor å arrangere et arrangement.
- Søknad om midler til naturinformasjonssenter;
Pr. dags dato finnes det lite informasjon om Fulufjellet nasjonalpark og Fregn naturreservat som er utarbeidet av nasjonalparkstyret. På vegne av nasjonalparkstyrte har forvalteren søkt om midler av Miljødirektoratet til digitalt informasjonstiltak. Styret må på et senere tidspunkt ta stilling til hvordan informasjonstiltaket skal gjennomføres.

Arkivsaksnr: 2015

Saksbehandler: Henriette Othilie Bøe Kildahl

Dato: 18.02.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Fulufjellet nasjonalpark	14/2015	23.02.2015

Drøftingssaker

- Fristen for å melde sin interesse til å være representert i et faglig rådgivende utvalg (FRU) for NP-styret for Fulufjellet gikk ut i desember 2014. Styret har i ettertid fått en henvendelse fra Destinasjon Trysil (DT) om at de ønsker å ta del i FRU. DT var opprinnelig invitert til å delta i FRU, jf. sak 32/2014. Styret må ta stilling til om DT skal få ta del i FRU selv om frist for tilbakemelding er utløpt.
- Under det første møtet med FRU ble det foreslått et nytt møte i utvalget den 15. juni 2015 for at utvalget kunne få komme med innspill til et eventuelt arrangement med fokus på naturfaglig kompetanseheving. Fordi styret har valgt å gå bort i fra søknaden om midler til et arrangement basert på naturfaglig kompetanseheving bør styret ta stilling til om de bør utsette møtet med FRU til et senere tidspunkt. Forvalter tror det i stede kan være hensiktsmessig å avholde et møte med FRU høsten 2015 slik at utvalget kan komme med synspunkter og innspill til tiltak som bør gjennomføres i 2016.